

3 § LAUSUNTO HALLITUKSEN LINJAUKSISTA ITSEHALLINTOJAON PERUSTEIKSI JA SOTE-UUDISTUKSEN ASKELMERKEIKSI

Khall 18.1.2016 § 6Liitteet:
2. LausuntopyyntöKunnanjohtaja:**SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ**

28-01-2016

STM 068:00/2015

Pääministeri Juha Sipilän hallitus on linjannut 20.10.2015 ja 7.11.2015 tekemillä päätöksillä sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen uudistamisesta sekä perustettavien itsehallintoalueiden määrästä ja aluejaosta. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettävät kolme itsehallintoaluetta tukeutuen lailla säädettävän työnjaon mukaisesti vaativimmissa palveluissa muiden itsehallintoalueiden palvelurakenteisiin siten, että sosiaali- ja terveydenhuollossa on maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Hallituksen rahoituksen uudistamista koskevan linjauksen mukaan kunnilla ei voi jatkossa olla merkittävää vastuuta sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksesta. Itsehallintoalueiden rahoitusta valmistellaan ensisijaisesti valtion rahoitusvastuun pohjalta, minkä lisäksi myös osittain alueiden omaan verotusoikeuteen perustuvaa ratkaisua selvitetään.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö pyytävät mm. Manner-Suomen kunnilta ja kuntayhtymiltä lausunnot hallituksen linjauksista. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Kuntia pyydetään ottamaan lausunnossaan kantaa siihen, minkä maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kunta katsoo kuuluvansa sekä perustelemaan kannanottonsa. Sen vuoksi kunnille osoitettu lausuntopyyntö on kohdistettu valtuustoille. Itsehallintoalueeseen sijoittumista koskevaan kannanottoon suhtaudutaan kunnan virallisena kantana, minkä vuoksi sitä koskevasta valtuuston päätöksestä tulee toimittaa päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön.

Annetut lausunnot otetaan huomioon hallituksen esityksen laatimisessa, ja esityksestä pyydetään lausunnot keväällä 2016.

Ehdotus: Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteen mukaisen Pyhärannan kunnan lausunnon hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi. Annettava lausunto toimitetaan sähköisenä sekä ote valtuuston päätöksestä sosiaali- ja terveysministeriöön.

Lisätietojen antaja: kunnanjohtaja Markku Mäki, puh 044 7383 413, markku.maki@pyharanta.fi

Päätös: Kunnanhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä liitteen mukaisen Pyhärannan kunnan lausunnon hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi seuraavin muutoksin:

1. Kysymyksestä 10 poistetaan "rakennusvalvonta".
2. Kohtaan 11 lausutaan seuraavaa:

Jatkovalmistelussa on huomioitava, että niille kunnille, jotka hoitavat hyvin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, on suoritettava erilaisia kannusteita. Kunnanhallitus päätti esittää kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi edellä mainituin muutoksin Pyhärannan kunnan lausunnoksi hallituksen linjauksista itsehallintojaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi. Annettava lausunto toimitetaan sähköisenä sekä ote valtuuston päätöksestä sosiaali- ja terveysministeriöön.

Kvalt 25.1.2016 § 3

Liitteet:

1. Lausunto

Ehdotus (kunnanhallituksen):

Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan lausunnon Pyhärannan kunnan lausunnoksi hallituksen linjauksista itsehallintojaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi.

Asian käsittely:

Asian käsittelyn aikana valtuutettu Keijo Jalonen esitti päätösehdotuksesta poikkeavan Sitoutumattomien valtuustoryhmän ehdotuksen.

Ehdotus koski lausunnon kohtia 1 ja 2 seuraavasti:

- Kohta 1 Vastaus: Ei
- Kohta 2 Perustelu: Maakunta on vanha alueellinen yksikkö, joka ei vastaa nykyistä toiminnallistaloudellista aluetta.

Puheenjohtajan hyväksytyn äänestysjärjestyksen mukaan ensin äänestettiin kohdasta 1 ja sitten kohdasta 2. Kunnanhallituksen ehdotusta kannattavat äänestivät JAA ja Keijo Jalosen ehdotuksen hyväksymistä kannattavat äänestivät EI.

Suoritetuissa nimenhuutoäänestyksissä

- Kohta 1: annettiin 15 JAA ääntä ja 6 EI ääntä.
- Kohta 2: annettiin 16 JAA ääntä ja 5 EI ääntä.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä 1.

Päätös: Puheenjohtaja julisti kunnanhallituksen ehdotuksen tulleen valtuuston päätökseksi.

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN SEKÄ VALTIOVARAINMINISTERIÖN
LAUSUNTOPYYNTÖ/HALLITUKSEN LINJAUKSISTA ITSEHALLINTOALUEJAON
PERUSTEIKSI JA SOTE-UUDISTUKSEN ASKELMERKEIKSI

Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Kuntia pyydetään ottamaan lausunnossaan kantaa siihen, minkä maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kunta katsoo kuuluvansa sekä perustelemaan kannanottonsa.

Sen vuoksi kunnille osoitettu lausuntopyyntö on kohdistettu valtuustoille. Itsehallintoalueeseen sijoittumista koskevaan kannanottoon suhtaudutaan kunnan virallisena kantana, minkä vuoksi sitä koskevasta valtuuston päätöksestä tulee toimittaa päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön.

KYSYMYKSET

1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Vastaus: **Kyllä**

Ei

Ei kantaa

2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.
Perustelu: Nykyisinkin moni alueellinen toiminta perustuu maakuntajakoon.
Maakunta on vanha alueellinen yksikkö.

3. **Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille:** Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua?

Vastaus: **Varsinais-Suomi**

4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.
Pyhärannan kunta kuuluu Varsinais-Suomen maakuntaan ja sen maakunnallisiin toimielimiin.
5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai laissa säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa

15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

Vastaus: **Tehty ratkaisu on ehkä oikea. Muita vaihtoehtoja olisi ollut 5-12 itsehallintoaluetta.**

6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveystalvet muiden itsehallintoalueiden kanssa?

Vastaus: **Väestömäärä ja sen ennustettu kehitys**

Huoltosuhde ja sen ennustettu kehitys

Taloudelliset edellytykset

Mahdollisuudet varmistaa yhdenvertainen sosiaali- ja terveystalveluiden saatavuus

Mahdollisuus varmistaa kattava sosiaali- ja terveystalveluiden saatavuus

Mahdollisuus suunnitella ja toteuttaa toimiva palveluverkko

Mahdollisuus toteuttaa kustannustehokas tuotantorakenne

Kielelliset erityispiirteet

Maakuntien välinen luontainen yhteistyö ja työssäkäynti- tai asiointisuunnat

7. Kaikki itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä. Mikä tai mitkä ovat alueenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Vastaus: **VARSINAIS-SUOMI/TURKU JA SATAKUNTA/RAUMA**

8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palveluiden järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Vastaus: Kyllä

Ei

Ei kantaa

9. Voitte perustella edellistä vastaustanne

Varsinais-Suomi tulee olemaan itsehallintoalue, joka pystyy vastaamaan itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, jos esitettyjä itsehallintoalueita olisi viiden tai viidentoista välillä.

10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallinto-alueille?

Vastaus: **Kunnan ympäristönsuojeluhallinto, ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueet, maaseutuhallinnon järjestäminen ja maaseudun kehittämissuunnitelmien hallinnointi.**

Muiden tehtävien siirtoa voidaan tarkastella myöhemmin huomioiden myös sen, että eräitä tehtäviä voitaneen siirtää peruskunnille

11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntien yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi?

Jatkovalmistelussa on huomioitava, että niille kunnille, jotka hoitavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, on suoritettava erilaisia kannusteita.

12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta

Vastaus: **Kysyä voi, olisiko pienempi määrä itsehallintoalueita riittänyt tehtävien hoitamiseksi, mutta hallitus on linjauksensa tehnyt.**

13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta

Vastaus: **Hallituksen rahoituslinjauksessa on alusta lähtien mahdollisuuksien mukaan huomioitava nykyisen monikanavarahoituksen yksinkertaistaminen. Lähtökohtana kaikissa mahdollisissa rahoitusmalleissa on oltava se, ettei kokonaisveroaste saa nousta eikä työn verotus saa kiristyä millään tulotasolla. Keskeinen kysymys rahoitusuudistuksen valmistelussa on se, miten kuntien verotuksen keventäminen on toteutettavissa.**

Sote-uudistuksen rahoitusratkaisua on valmisteltava hallitusohjelman linjaukset huomioiden ensisijaisesti valtion rahoitusvastuuseen perustuvana ratkaisuna.

